

ren-dertig Zondagscholen gaan uit van
meerde Gemeenten, welke arbeiden om
gevluchte leden te vergaderen en den ge-
dienst in hunne kerken opnieuw aan te
vele van deze gemeenten vertoefden in
die bijna geheel met den grond gelijk ge-
zijn en waar het wel gevaarlijk is te ver-
daar er niet-ontplofte bommen onder de
open gevonden worden. Veertien Zondags-
gaan van Lutherse en zeven van
h-Methodistische kerken uit.

WINCKEL.

Officieele Berichten.

Gereformeerd Traktatengenootschap „Filippus“.

De tweede zending traktaten 1919 is den leden
toegezonden. Men zie achtersaande advertentie.

Namens het bestuur van „Filippus“
J. TER BORG, Secr.

Woensdag, 22 Aug. 1919.

Vergadering der classis Axel, ge-
houden op 17 Juli 1919 te Schoon-
dijk.

10. De Thienen opent namens de roepende
kerk de vergadering, laat zingen Morgenzang: 4,
leest Ps. 122 en gaat voor in 't gebed.

20. Uit de credentiaelen blijkt, dat alle kerken
wettiglijk zijn vertegenwoordigd. Axel's kerk
heeft een instructie.

30. In 't Moderamen nemen zitting: Ds.
Thienen als praeses, Ds. De Walle als assessor
en Ds. Gortis als scriba.

40. Ds. De Walle leest de notulen die worden
goedgekeurd.

50. Ingekomen: Een bericht van de classis
Zierikzee, dat Ds. K. heeft opgehouden predi-
kant te zijn in de Geref. Kerken.

60. Art. 41 K.O.

Behandeld de instructie van Axel's kerk, be-
helzend 't verzoek 't besluit van een vorige
vergadering intrekken, bevattende de oprichting
van een classicaal leerkracht, waarvoor de classis
per jaar 750 zou uitkeeren. Dit verzoek van
Axel wordt afgewezen. Twee kerken zijn er voor,
4 er tegen. Een tweede verzoek van Axel in-
take grensregeling, om n.l. personen die nog in
't gezin blijven, na afgeleide belijdenis, kerkelijk
te laten daar waar 't gezin ressorteert, wordt
verwezen naar de Kerkeraden. Oostburg ver-
zoekt Br. J. te examineren, omtrent de ver-
eischen om een stichtelijk woord te spreken
(oefenaar) in de Geref. Kerken in Nederland.

Verwezen wordt naar de acta van 's-Hage 1914
Art. 109 die de classe niet toestaan Br. J. voor
genoemd doel te examineren. Aan Oostburg
worden weer vacature-beurten toegestaan. De-
zelfde kerk doet nog een vraag, naar aanleiding
van een concreet geval, hoe te handelen met
iemand die van de Herv. Kerk wil overgaan
tot de Geref. Kerk. Verwezen wordt naar classi-
caal besluit 11 Mei 1916.

70. Ds. Groeneveld brengt rapport uit van de
Part. Synode. In verband hiermee spoort Ds.
De Walle aan, de collecten voor Art. 19 (hulp-
beh. studenten) krachtig aanbevelen, en de
e.v. collecte zoo spoedig mogelijk te houden,
en deze opteuzen aan Ds. v. d. Kooij te
Bergen-op-Zoom.

80. Br. I. Catsman rapporteert namens de
Commissie die in opdracht had een uniforme
regeling vaststellen voor de predikantstrakte-
menten in de classis. De conclusies worden door
de classis verworpen.

90. De deputaat van Axel deelt mede, dat er
geen animo in de classis is voor een Classicaal
Ouderlingconferentie, en stelt voor deze voor-
loopig niet te houden. De vraag wordt besproken,
of 't niet beter zou zijn dat men trachtte te
komen tot een provinciale organisatie. Besloten
wordt aan de classis Goes te vragen, voor-
bereidende maatregelen te nemen tot de saam-
roeping van een 2e Ouderlingconferentie.

100. De volgende vergadering zal D.V. ge-
houden worden den 3den Donderdag in Oct.
te Neuzen.

Roepende kerk die van Hoek. Moderamen:
Van der Walle praeses, Thienen scriba en Gortis
assessor.

110. Na dankzegging door Ds. De Walle,
sluit de praeses de vergadering.

Op last der classis Axel,
Ds. H. P. M. C. DE WALLE.

Korte notulen van de vergadering
der classis Brielle, gehouden op
6 Aug. 1919.

1. De praeses der vorige vergadering, Ds.
Van Velzen, opent op gebruikelijke wijze de
vergadering.

2. Alle kerken blijken regelmatig vertegen-
woordigd te zijn.

3. In het Moderamen nemen zitting: D.D.
Verry, Vesseur, Van Velzen, respect. als praeses,
scriba, assessor.

4. De acta van de Mei-classis worden onge-
wijzigd vastgesteld.

5. Ds. De Jager van Ooltgensplaat, voor het
eerst op de vergadering der Classis, wordt hartelijk
welkom geheeten.

6. Ingekomen is: a. Bericht van de classis
Franeker van het ontstaan uit den D. d. W.
van Dr. J. de Jong, predikant te Winsum; b.
Van de classis Appingedam de vraag of voor
den Evangelisatiearbeid te Woldendorp e. o. in
de classis Brielle niet een D. d. W. is met voor-
keerde voor en drang tot dezen arbeid. De
classis kan in deze geen voorlichting geven;

c. Van de Part. Syn. van Z.-Holland (Z.) in-
houdende advies om vastgestelde bedragen van
emeriti en weduwen met 25 pCt. te verhoogen;
d. Van den Deputaat voor art. 13 D.K.O. Ds.
Mol, van gelijke strekking als bovengenoemd.

Besloten wordt, dit advies op te volgen. Een
aanhangig voorstel van Ds. Gravendijk om twee
emeriti-predikanten, die reeds vroeger 10 pCt.
toeslag ontvingen, ook nu toch de volle 25 pCt.
te verhoogen, wordt aangehouden tot de volgende
vergadering.

7. De kerk te Den Bommel vraagt financiële
steun voor het beroepen van een D. d. W. en
een aanbeveling der classis om steun te vragen
bij de zusterkerken voor een te bouwen pastorie.

Besloten wordt, dat allereerst door de kerk-
visitatores een nauwkeurig onderzoek zal worden
ingesteld naar deze vragen.

8. De kerk te Ouddorp vraagt en ontvangt
een duidelijk antwoord over de betekenis van
„Singuliere gaven“, uit art. 8 D.K.O. en hoe
de Kerkeraad moet handelen met doopleden,
die, na herhaald vermaan, weigeren te komen
tot belijdenis des geloofs. Ook over deze vraag
wordt advies gegeven.

9. Tinte vraagt advies der classis over een
Sabbatsskwestie; over deze vraag, n.l. of het
geoorloofd is, melk te rijden op den Dag des
Heeren, kan de classis geen bepaalde uitspraak
doen.

10. Bij de rondvraag naar art. 41 D.K.O. vraagt
de kerk te M. advies omtrent de wijze
van tuchttoefening en openbare schuldbelijdenis.
Hieraan wordt voldaan.

11. Br. Prins rapporteert
Part. Syn. alsmede over
predikantstraktamenten. De
aan op het regelmatig houd-
voor de Evangelisatie te Ste-
llandam.

12. De vacature-beurten
geregeld: Rockanje, Sept.
Nov. Ds. De Milt; Stellend
Ouddorp, Oct. Ds. Gravendijk.

13. Deputaten worden gecon-
tinuerd.

14. De korte notulen worden
vastgesteld.

15. De praeses gaat in dan-
kegheid voor en
sluit de vergadering.

Op last der classis
J. VESSEUR, Scriba.

Agendum van de vergadering der
Vergadering der V.
dikanten van de Geref. Kerken
in Nederland; te houden op
den Woensdag 10 en Donderdag 11 Sept. 1919,
in het Gebouw voor Konsten en
Weenschappen, Mercuriaals 24,
Utrecht.

Woensdag 19 September 1919.

1. Opening te één uur precies door den
Voorzitter.

2. Toespraak van den Voorzitter.

3. Vaststelling van de notulen der vorige
vergadering.

4. Jaarverslag van den Secretaris.

5. Jaarverslag van den Penningmeester.

6. Ingekomen stukken.

7. Contract Geref. Theol. Tijdschrift.

8. Bestuursverkiezing.

9. Benoeming eener Commissie van Controle.

10. Referaat van Ds. K. Fernhout te Amster-
dam. Onderwerp: De Eenheidsbeweging, onze
houding daartegenover.

11. Bespreking van het Referaat.

12. Sluiting om half vijf.

13. Heropening om half zeven.

14. Referaat van Ds. G. Renting te Wi-
jck. Onderwerp: Geestelijke stroomingen in
verband met 1 Joh. 2: 18.

15. Bespreking van het Referaat.

16. Sluiting om half twee, waarna gezellig
samenzijn in een der benedenzalen van het ge-
bouw.

Donderdag 11 September 1919.

17. Opening te negen uur.

18. Rapport van de Commissie van Controle.

19. Mededeeling uitslag Bestuursverkiezing.

20. Referaat van Ds. W. H. Gispens Jr. te
Scheveningen. Onderwerp: Mammonisme in de
Kerk.

21. Bespreking van het Referaat.

22. Behandeling van het onderwerp: Het Ge-
nomen aan de Nederl. Chr. Studenten-Vere-
niging door Gereformeerden. Contra: Prof. Dr.
F. W. Groshede te Amsterdam. Pro: Ds. J. C.
Brussaard te Bloemendaal.

23. Sluiting om half één.

24. Heropening om half twee.

25. Debat over de betoogen Pro en Contra
de N. C. S. V.

26. Sluiting om uiterlijk half vijf.

Het Bestuur:
L. LINDEROOM, Voorzitter.

J. G. KUNST, Secretaris.

F. KRAMER, Penningmeester.

J. de Vries.

S. HUISMAN.

Saamvatting van het Referaat van Ds. W. H.
Gispens over: „Mammonisme in de Kerk“.

I. Mammonisme is te onderscheiden van kapi-
talisme en bestaat in de zucht naar geld, waar-
door dit de beslissende factor is voor onpe-
daden en in onze verhouding tot de menschen.

II. De geschiedenis der kerk leert, dat dit
Mammonisme één van hare zonden is geweest.

III. Ook in onze Gereformeerde Kerken in
Nederland zijn enkele verschijnselen van Mam-
monisme aan te wijzen, ofschoon niet in die
mate als men somtijds meent.

IV. Het gevaar voor Mammonisme zal blijven,
zoolang de Kerk voor de vervulling van haar
taak ook geld behoeft. Bij iedere wijze om dit
geld bijeen te brengen, dreigt dit gevaar.

V. De Kerk, geroept om het Mammonisme
als zonde te bestrijden, moet zelf in haar ke-
kelijk leven en in het optreden van haar ambts-
dragers toonen, dat ze tegen het Mammonisme
als in strijd met den dienst van God ernstig
waakt.

Agenda voor de 30e Centrale Dia-
conale Conferentie, D.V. te houden
te Zwolle op Woensdag 3 Sept.
1919, in de Buiten Sociëteit, (na bij
het Station). Aanvang 's morgens
10 uur.

I. Opening der Vergadering.

II. Lezing der Notulen en Presentie-lijst.

III. Verkiezing van Comité-leden. Aan de
beurt van aftrading zijn de Comité-leden die
gekozen zijn voor de provincies: Groningen,
Overijssel, Utrecht, Zuid-Holland en Noord-
Brabant. De broeders H. D. L. Den Engelse
en J. Hagenbeek zijn niet in het diakenambt
gebleven en derhalve naar de gewoonte onder
ons niet herkiesbaar.

Het Comité stelt de volgende kandidaten:
Voor Groningen: J. Andriessen, Groningen,
(aftr. lid), K. H. Wigboldus, Groningen, F. Zig-
terman, Groningen; voor Overijssel: A. J. Bosch,
Zwolle, A. Zomer, Kampen; voor Utrecht: W.
v. d. Linden, Utrecht, (aftr. lid), J. Mulder,
Amersfoort, A. van Leeuwen, Utrecht; voor
Zuid-Holland: Mr. A. J. L. van Beek Calkoen,
's Hage, (aftr. lid), Th. H. Verhage, 's Hage, J.
Nijman, Rotterdam; voor Noord-Brabant: N.
Ardon, Klundert, F. van Berge, 's Hertogenbosch.

IV. Voorstel van het Comité inzake: corres-
pondentie-adressen voor weesgezinnen. In te leiden
door br. P. H. Wessels te Goes.

V. De Liquidatie der Steunbeweging. (Zie als
inleiding het referaat van den Voorzitter, opge-
nomen in het Diaconaal Correspondentieblad
No. 7 en 8, Juli-Aug. 1919).

VI. Onderlinge steun onder Diaconen. a. Zou
het niet wenschelijk zijn, wanneer de Diaconie
van een onzer Kerken in zoodanigen nood verke-
ert, dat het haar onmogelijk is met eigen
krachten in de behoeften der armen te voorzien,
dat dan de Diaconen van alle Geref. Ker-
ken naar zekeren maatstaf hulpe bieden?

Diaconie der Geref. Kerk te Huizen (N.-H.).
b. De Centrale Diaconale Conferentie benoe-
me een commissie, die tot taak heeft: 1. een
onderzoek in te stellen naar de mogelijkheid om
te komen tot organisatie van onderlingen steun
der Diaconen; 2. het uitbrengen van een schrift-
telijk rapport van dit onderzoek en het eventueel
indienen van voorstellen, zóó tijdig, dat op de
e.v. Conferentie daarover conclusie kan worden
genomen. Diaconie der Geref. Kerk te Haarlem.

VII. Subsidiëring van instellingen van wel-
daadigheid (Diaconen) van overheidswere. In

te leiden door: Dr. K. Dijk van 's-Gravenhage
en H. Rootie van Amsterdam.

VIII. Sluiting.

Het Comité voornemens:
Mr. A. J. L. van Beek Calkoen

Voorz., 's Hage.

M. C. Wijnbeek, Vice-Voorz., Amst.

W. v. d. Linden, 2e Secr., Utrecht.

J. Andriessen, Penningm., Groningen.

J. Buijenga, Leeuwarden.

A. Bouwmeester, Apeldoorn.

H. D. L. den Engelse, Zevenbergen.

J. Hagenbeek, Zwolle.

A. Strating, Assen.

P. H. Wessels, Goes.

R. Broekhuizen, 1e Secr., Meppel.

Meppel, Augustus 1919.

Ingezonden Stukken.

Kootwijk's Kerk.

Dringend verzoeken wij de ruim 400 Geref.
Kerken, die tot op heden onze Circulaire niet
hebben beantwoord, ons verzoek toch niet on-
beantwoord te laten, maar ons spoedig door het
houden van een collecte te steunen. De in-
schrijving kan niet gegund, daar ze de begroting
ver overschreed. Kunnen wij niet spoedig over
de noodige middelen beschikken, dan kan niet
aanbesteed en is straks de gemeente zonder
kerk en pastorie.

Spedige hulp is dringend noodig.

Namens den Kerkeraad,
Ds. J. H. HOUTZAGERS, em. pred.

J. GOSCHALK, scriba.

Kootwijk, 23 Aug. 1919.

Kerknieuws.

Gereformeerde Kerken.

BEROEKEN: Hoogeveen, P. C. de Boij, te Edam.

— Kruiningen, Oostburg en Knijpe, H. Veldkamp,
cand. te Groningen. — Opperhuizen e.a., W. F.
Geerds, te Veenwoudsterwal. — Barum (Fr.), W.
Faber, te Schipmolen. — Blij en Oude en Nieuwe-
Biddijk, J. S. Schaafsma, te Oepende-Nijega (Fr.).

— Andel (N.-Br.), L. van Urk, cand. te Urk.

AANGENOMEN: Eindhoven, K. Winkelman, te
Tijl (Fr.).

BEDANKT: Latten a/d. Dedemsvaart, T. Rispen, te
Urk.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEKEN: Nijega en Elshuizen, J. Hengeveld, te
Zuiderwoude. — Nieuwe-Tonge, C. J. Leenmans
H.A., te Oosterwoude (Geld.). — Puttershoek, Jac.
J. H. Pop, te Zullen (U.). — Voorhuizen, H. A.
Leenmans, te Oudemolen (Fr.). — Piershil (Z.-H.),
Dr. J. H. Gunning J.H., em.-pred. te Apeldoorn.

— Blankenham (toes.), G. J. de IJel, te Vuren
en Dalem. — Gouda, Joh. de Bies, te Bruchem.

— IJsselstein, F. L. Castelin, te Groot-Schermer.

— Otterloo, E. V. J. Japchen, te Aalst.

AANGENOMEN: Huis en Lyona, W. K. C. Hage,
em.-pred. te 's-Gravenhage. — Sebaldebeuren (toes.),
J. G. H. Vermaat, te Huijre e.a. — Heukelum, P.
Fras, te Heumen bij Nijmegen.

BEDANKT: Elst (U.) (toes.), J. M. Lammerts, te
St. Pancras. — Urk (toes.), H. van Elven, te Hol-
landscheveld (Z.O.).

Advertentiën.

ONESIFORUS-BANK UTRECHT.

Heden overleed tot onze diepe
dofheid in den ouderdom van
hijna 90 jaren onze geliefde Moeder,
Behuwdmoeder, Grootmoeder en
Overgrootmoeder,

Mevr. WED. P. VAN OORDT—
HENGVELD.

Uit aller naam,
Dr. P. VAN OORDT.

Huisden, Diakonessenhuis.
26 Augustus 1919.

L.G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,
Keizersgracht

No. 166,
AMSTERDAM.

Volontair Boekhandel

Een Jongmansh, oud 17 jaar, G.G.
die drie klassen van het Gymnasium
doorloopen heeft, zoekt plaats als
VOLONTAIR in den Boekhandel. Brieven
met opgave van voorwaarden onder
letter A. Bureau van dit Blad.

ZIGTERMAN'S

GOEDKOOP MEUBELWINKELS
GRONINGEN, O. EBBINGSTR. 33

TELEFOON 1177.

ASSEN, MARKT 14.

TELEFOON 269.

MOOSTWOUD

FRANKEER
DIJNENMAGT'S BRANCKEN
Vraagprijscourant

WANDELWAGENTJES TE HUUR.

Tractaatverspreiding

Vanwege het Geref. Tract. genoot-
schap „Filippus“ is bij den uitgever
P. MOBACH, te Breukelen verschenen:

Eenige gedachten

ver het Maatschappelijk Vraagstuk
(de Sociale Kwestie)

DOOR

H. A. v. d. MAST.

PRIJS: 25 Ct.

B. Ten gevolge der stijging van
prijzen en drukloonen, moet de
her traktaten voorloopig met 50 pCt.
verhoogd.

ONESIFORUS-BANK

UTRECHT.

Verstrekt BOUWKapitaal tegen
zekerheidstelling aan KERKEN,
SCHOLEN, STICHTINGEN.

Geeft uit 4% pCt. 10-jarige Oblig-
aties in stukken van Fl. 1000.-,
500.-, 250.-, 100.-, 50.-.

Inlichtingen verschaft de Directie
N. Gracht 69, Utrecht.

Mr. GROSHEIDE

ACCOUNTANT

(Lid Ned. Instituut)

SINGEL No. 303.

TELEF. N. 1233 en C. 2981.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

voor de Vereeniging:

Aan Schenkingen:

Van J. C. V. te Culmborg f 5, door
den heer M. P. Leistra Gift en een
broeder en zuster te Duurswoude f 10.

Aan Collecten:

(Voor de Theologische faculteit):

Van de Ger. Kerk te Kollum f 34.90,

te Veenwouden f 13.36, te Ee f 36.56,

te Buitenpost f 48.58, te Westergeest
f 18.42½, te Kooten f 6.40, te Oost-
meer f 8.95, te Engwierum f 7.62½,

te Twijzel f 15.50, te Barum f 44.35,

Bestrum f 3.20, te Augustinusga en
Surhuizum f 23.50, te Vasseveld f 48.57,

te Arnhem f 9.84½, te Domburg
f 8.44½, te Gapinge f 5.96, te Grijs-
kerke f 24.02, te Koudekerke f 21.17,

te St. Laurens f 5.30, te Meliskerke
f 13.79, te Middelburg f 70.61½, te
Oost-Kapelle f 17.45, te Serooskerke
f 23.80½, te O. en W.-Souborg f 17.12,

te Veere f 15.37, te Vlissingen f 35.66½,

te Vrouwenpolder f 8.53, te West-
Kapelle f 2.82 en te Zeist f 74.02.

Voor de Medische faculteit.

Contributie. Door Ds. H. Dethmers
te Sneek f 55.70.

H. W. VAN MARLE Jr.,
Penningmeester.
Amsterdam, Keizersgracht 162.

HET GEVAAR VOOR

ONTVORMING VAN

GEREFORM. KERKEN

wegens Clericalisme en
„de critiek der Jongeren“

door

G. G. GIBBEN,

te 's-Gravenhage.

Prijs f 0.2